

Alleen door waar geloof | 3

5 mei 2019 | **Wat is waar geloof?**

12 mei 2019 | **Het belang van geloof**

26 mei 2019 | **Geloof en goede werken**

Geloof en goede werken

Schriftlezing | *Matteüs 20, 1-16*

‘Of ik in de hemel kom? Dat denk ik wel, ja.’

Ergens is die reactie te begrijpen en te waarderen: er spreekt bescheidenheid uit en wellicht zondebesef. Aan de andere kant: waarom niet stilliger gesproken? Wie in God gelooft, mag zekerheid hebben over zijn toekomst!

‘Loon naar verdienste’

Geloven is erkennen dat je alleen in Christus een toekomst hebt. Het klinkt eenvoudig, maar is moeilijk!

Het wordt ons al jong geleerd: je moet het verdienen. Je krijgt een goed rapportcijfer als je niet teveel fouten hebt gemaakt bij het rekenen. Je wordt gewaardeerd om wat je gepresteerd hebt. We kennen de uitdrukking, die gemeengoed zijn in onze maatschappij: ‘Voor niets gaat de zon op.’ Het is een ijzeren wet: je krijgt loon naar verdienste. En we gaan er allemaal in mee.

We passen dit principe gemakkelijk toe op God. Nee, niet hardop misschien, maar het zit er wel: ‘Het gaat er toch ook om dat je goed geleefd hebt?’ Vaak is het heel subtiel: ‘Ik heb mijn ziekte zonder morren verdragen of ik heb in mijn huwelijk grote offers gebracht, dus zal God wel tevreden over me zijn.’ Dan denken we toch dat we ergens zelf een bijdragen moeten leveren om behouden te kunnen worden.

Onze werken: onvolmaakt

Maar dat kunnen we op geen enkele manier. Stel (zo Max Lucado) dat de afstand tussen God en ons zo groot is als die tussen de aarde en de maan. We moeten dus heel hoog springen om bij God te kunnen komen. Als we goed ons best doen, kunnen we misschien drie meter hoog springen. Maar dat is, vergeleken met de afstand die we moeten overbruggen, te verwaarlozen.

Het is dan ook onzinnig onze prestaties met die van anderen te vergelijken. Drie meter hoog kunnen springen, terwijl een ander blijft steken op een halve meter, moet je daar trots op zijn? De afstand van de aarde tot de maan is (gemiddeld) 384.000 kilometer!

We kunnen onze redding dus niet verdienen: niet door goed gedrag, niet door offers, niet door lijden. De *Heidelbergse Catechismus* zegt dat zelfs onze beste werken onvolmaakt en met zonde bevlekt zijn (zondag 24). Of, duidelijker misschien: mijn goede gedrag is in Gods ogen als een maandverband (*Jesaja 64, 5*). Dat gaat in het afval Emmertje!

Alleen door waar geloof

We kunnen geen bijdrage leveren aan ons behoud, we hoeven het ook niet. Wij worden gered door het geloof in Christus, ‘zelfs vóór wij goede werken doen’ (*Nederlandse Geloofsbelijdenis*, artikel 24). God redt mij niet op grond van mijn liefde voor Hem of voor mijn naaste, maar om Christus’ wil. In Jezus hield Hij al van mij nog voordat ik ook maar iets kon doen!

Een van de mooiste illustraties hierbij is de gelijkenis van de werkers in de wijngaard (*Matteüs 20, 1-16*). De heer van de wijngaard beloont zijn arbeiders niet naar wat zij gepresteerd hebben, maar omdat Hij goed is. De mannen die slechts een uurtje hebben gewerkt, krijgen evenveel als zij die de hele dag gewoegd hebben: een denarie, een dagloon, dat in de gelijkenis staat voor het eeuwige leven. Wat hadden de mannen van het eerste uur dan moeten krijgen: tien keer het eeuwige leven?

Geloof dat vrucht draagt

Het hangt dus niet af van de inspanningen die we leggen voor God. Ons goede gedrag zorgt er niet voor dat God méér van ons gaat houden. Maar dan ook omgekeerd: onze verkeerde dingen maken niet dat God ons niet meer wil redden. Hoe heerlijk is dat!

Het gaat erom dat we dát geloven. En kijk, dan gaat het gebeuren: dan gaan we God aanbidden en Hem liefhebben en onze naaste als onszelf. We gaan, anders gezegd, goede werken doen, uit dankbaarheid voor wie God is en voor wat Hij ons geeft in Jezus Christus. Kijk nog eens naar die werkers van het laatste uur uit de gelijkenis van Jezus: drie keer raden voor wie zij voortaan de handen flink uit de mouwen steken!

Goede werken zijn vruchten van dankbaarheid, zegt de catechismus in zondag 24. Dat is mooi! Vruchten groeien vanzelf; dat is niet onze prestatie. Laat ze maar groeien; ontvang ze maar van de heilige Geest!

Slot

‘Of ik in de hemel kom?’ Je mag er zekerheid over hebben, want God wil het geven, aan een ieder die gelooft.

Geloof dan! Vraag om dat geloof. God wil het je graag geven.

Waarom kunnen onze goede werken niet de gerechtigheid voor God of een deel daarvan zijn?

Omdat de gerechtigheid die voor Gods gericht bestaan kan, geheel volmaakt en in alle opzichten met Gods wet in overeenstemming moet zijn, terwijl zelfs onze beste werken in dit leven allemaal onvolmaakt en met zonden bevlekt zijn.

Maar hebben onze goede werken dan geen verdienste? God wil ze toch in dit en in het toekomstige leven belonen?

Deze beloning wordt niet uit verdienste, maar uit genade gegeven.

Maar maakt deze leer de mensen niet zorgeloos en goddeloos?

Nee, want het kan niet anders, of ieder die door waar geloof in Christus ingeplant is, brengt vruchten van dankbaarheid voort.

Heidelbergse Catechismus, zondag 24